

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0437/2012

21.12.2012

RAPORT

ELi ühtekuuluvuspoliitika ja selles osalejate roll Euroopa uue energiapoliitika rakendamisel
(2012/2099(INI))

Regionaalarengukomisjon

Raportöör: Lena Kolarska-Bobińska

RR\923121ET.doc

PE500.485v02-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS	11
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	16

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ELi ühtekuuluvuspoliitika ja selles osalejate rolli kohta Euroopa uue energiapoliitika rakendamisel (2012/2099(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 194,
  - võttes arvesse 10. novembri 2010. aasta teatist „Energia 2020 – säästva, konkurentsivõimelise ja kindla energia strateegia” (COM(2010)0639),
  - võttes arvesse 15. detsembri 2011. aasta teatist „Energia tegevuskava aastani 2050” (COM(2011)0885),
  - võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse energiatõhusust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (COM(2011)0370),
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamust (A7-0437/2012),
- A. arvestades, et Euroopa energiapoliitika ühised eesmärgid on varustuskindlus, säästvus ja konkurentsivõimelisus;
- B. arvestades, et Euroopa energiapoliitikaga tuleks tagada ka energiaressursside ohutus, tarnete mitmekesistamine ja taskukohased hinnad lõppkasutajatele;
- C. arvestades, et ELi ühtekuuluvuspoliitika esmane eesmärk on majanduskasvu ja töökohtade loomisesse tehtavatel investeeringutel põhinev Euroopa piirkondade majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus;
- D. arvestades, et ühtekuuluvuspoliitika raames energeetikasse tehtavad investeeringud peaksid aitama mõlema poliitikavaldkonna eesmärke täita;
- E. arvestades, et need poliitikavaldkonnad peaksid edendama kõikides piirkondades majanduskasvu ja kohalike töökohtade loomist, tagades samal ajal säästvad energiaallikad ja kindlustades energiavarustuse kindluse kogu ELis;
- F. arvestades, et Euroopa Liidu energiaturud laienevad järjest rohkem üle riigipiiride ja see suundumus kasvab eelseisval ajavahemikul märkimisväärselt;
- G. arvestades, et komisjoni algse ettepaneku kohaselt tuleb rohkem arenenud piirkondades vähemalt 80% ja vähem arenenud piirkondades 50% ERFi vahenditest eraldada vähese CO₂-heitega majandusele;

- H. arvestades, et selles teemavaldkonnas tuleb energiatõhususele ja taastuvatele energiaallikatele eraldada vastavalt vähemalt 20% ja 6%, mis on märkimisväärne vahendite hulk;
- I. arvestades, et energia hind on viimastel aastatel märkimisväärselt tõusnud ja on nüüd saavutanud ajaloolise taseme, põhjustades Euroopa tööstusele tõsiseid raskusi;
- J. arvestades, et Euroopa kohaliku energiaabi fondi (ELENA) rahastamiskõlbliku projekti miinimumsumma on 50 miljonit eurot ja aruka energeetika programmi puhul on miinimum suurem kui 6 miljonit eurot, mis on suurem kui paljude väikeste ja maakogukondade projektide maksumus;
- K. arvestades, et energia tegevuskavas aastani 2050 määratletakse taastuvenergia tähtis roll tulevases energiapoliitikas;

Üldine lähenemisviis

1. kiidab heaks üldise lähenemisviisi siduda omavahel ühtekuuluvuspoliitika ning strateegia „Euroopa 2020” eesmärgid ja juhtalgatused, et liikuda aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu poole ning toetada üleminekut vähese CO₂-heitega, energiatõhusale majandusele kõikides sektorites; tuletab lisaks meelde struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi tähtsust nende lühi- ja pikaajaliste eesmärkide saavutamisel kooskõlas liikmesriikidevahelise solidaarsusega, nagu on sätestatud Lissaboni lepingus, ning ELi vähemarenenud piirkondade ja kõige ebasoodsamas olukorras olevate leibkondade kütteostuvõimetuse vastu võitlemisel;
2. toonitab, et kuna praeguse kriisi kahjulikul tagajärjel suureneb kohalik ja piirkondlik ebavõrdsus Euroopas, vajab majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus ELi tugevat toetust;
3. usub, et Euroopa energiaprojektid võivad aidata kaasa regionaalarengule ja tugevamale piiriülesele koostööle, aidates piirkondadel suurendada oma energiaressursside haldamise suutlikkust; usub, et investeringud vähese heitega ja taastuvatesse energiaallikatesse, energiatõhususse ja muudesse meetmetesse võivad toetada piirkondlikku majanduskasvu ja töökohtade loomist;
4. rõhutab vajadust eristada ühelt poolt ühtekuuluvuspoliitika eesmäärke, mis edendavad strateegiat „Euroopa 2020”, ning teiselt poolt ELi üldisemaid energiapoliitika eesmäärke, mis mõjutavad samuti ühtekuuluvusvahenditest rahastamiskõlblikke riike; rõhutab, et ühtekuuluvusfondide vahendeid võib kasutada energiaprojektide täiendava rahastamisallikana vaid juhul, kui projekt aitab kaasa ühtekuuluvuspoliitika eesmärkide saavutamisele;
5. usub, et Euroopa piirkonnad peaksid edendama arukat, jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu, mis arvestab kohaliku eripärade ja tingimustega, võimaldades Euroopa piirkondadele piisavat paindlikkust keskendumaks sellistele säästvatele energiaallikatele, mis sobivad kohalike ja piirkondlike tingimuste ja ressursidega kõige paremini, et saavutada ELi 2020. aasta eesmärgid, ning et EL peaks hakkama Euroopa energiaeesmäärke mõõtma ja rakendama kogu ELi hõlmavalt;

6. nõuab ELis taastuvate energiaallikate kasutuselevõtmise tõhustamist, püüdes luua taastuvate allikate jaoks kogu ELi hõlmavate stiimulite süsteemi, mille alusel võetakst teatavat liiki taastuvaid energiaallikaid ELis kasutusele seal, kus need on kõige tõhusamad, vähendades seega nende edendamise kulusid ja tagades rahaeralduste tõhususe;
7. soovib võtta arvesse asjaolu, et Euroopa energiaturud koosnevad erinevatest piirkondlikest rühmadest, ja on seisukohal, et jätkuvalt tuleks rohkem tähelepanu pöörata riiklike ja piirkondlike turgude eripärale, et tagada õigussätete nõuetekohane jõustamine;
8. on seisukohal, et Euroopa Liit peaks tegutsema võimalikult kiiresti, et tagada oma tulevane energiaga varustus ja kaitsta oma huve selles valdkonnas, mis tekitab täiendava surve kohalikele ja piirkondlikele esindajatele ELi suuniste järgimiseks; on seisukohal, et neile tuleks samal ajal anda olulist rahalist toetust projektide koostamiseks;
9. rõhutab, et ELi vähemarenenud piirkondade elanikud võivad energia hinna kavandatud tõstmise tõttu sattuda eriti ebasoodsasse olukorda; palub seepärast ühtekuuluvuspoliitika kavandamisel arvestada nimetatud asjaoluga ja seda, et liikmesriigid võtaksid täiendavaid meetmeid tagajärgede leevendamiseks, eriti kaitstud tarbijate puhul;

Suutlikkuse suurendamine

10. rõhutab, et nii praegused kliima- ja energiaeesmärgid kui ka mis tahes tulevased 2020. aastale järgnevad energiaeesmärgid peaksid põhinema õiglasel koormuse jaotumisel Euroopa piirkondade vahel ning pakkuma neile vajaliku edasise arengu võimalust;
11. rõhutab, et bürokraatia ning menetlusliku selguse puudumine on muutnud juurdepääsu struktuurifondidele ja Ühtekuuluvusfondile raskeks ning heidutavad asjaomaseid vahendeid enim vajavaid osalejaid neid taotlemast; toetab seetõttu eeskirjade ja menetluste lihtsustamist, bürokraatia vähendamist ja suuremat paindlikkust nende vahendite eraldamisel nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil; usub, et lihtsustamine edendab vahendite tõhusat jaotamist, tõstab kasutusmäära, vähendab vigu ja lühendab makseperioode ning võimaldab vaeseimatel liikmesriikidel ja piirkondadel piirkondade- ja riikidevahelise ebavõrdsuse vähendamiseks mõeldud finantsinstrumente täiel määral ära kasutada; on seisukohal, et tuleb saavutada tasakaal eeskirjade ja menetluste lihtsustamise ning stabiilsuse vahel;
12. rõhutab liikmesriikide haldussuutlikkuse suurendamise tähtsust – kuid halduskoormust suurendamata – nii piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil ja sidusrühmade seas, et kasutada täielikult ja tulemuslikult ära ühtekuuluvuspoliitika raames energiaprojektidele (sealhulgas energiatõhususe ja taastuvenergia valdkonnas) eraldatavad vahendid, ületada struktuurifondide ja muude fondide tulemuslikku koostoimet takistavad asjaolud ning toetada tõhusat poliitikakujundamist ja rakendamist; kutsub liikmesriike üles jätkama jõupingutusi ELi vahendite haldamiseks kvalifitseeritud töötajate tööle meelitamiseks ja tööle hoidmiseks;
13. juhib tähelepanu asjaolule, et suurte energiaprojektide puhul võib eri piirkondlike ja kohalike ametiasutuste suutlikkus olla ebapiisav, mis võib rakendamist oluliselt takistada; usub seetõttu, et mitte üksnes tuleks tõhustada algatusi JESSICA ja ELENA ning kohalike

energiainvesteeringute kaasamist Euroopa aruka energiakasutuse programmi raames (IEE-MLEI), vaid aastaks 2018 tuleks läbi vaadata ka kõik vähese heitega majanduse temaatilistele valdkondadele ühtekuuluvuspoliitika vahenditest tehtavad rahaeraldised nende vastuvõtumäärast lähtuvalt ja neid muuta vastavalt vajadustele ja hiljemalt mitmeaastase finantsraamistiku eelseisva üldise läbivaatamise raames;

14. kiidab heaks arukate linnade ja kogukondade Euroopa innovatsioonipartnerluse algatamise ning kutsub säästva linnaarengu kavandamise protsessides osalevaid asjaomaseid partnereid üles rohkem ära tegema, et edendada ja kasutada täielikult ära algatuste JESSICA ja ELENA võimalusi säästva energia valdkonna investeeringute jaoks kohalikul tasandil, et aidata linnadel ja piirkondadel alustada elujõulisi investeeringuprojekte energiatõhususe, puhtalt põleva kütuse, taastuvate energiaallikate ning säästva linnatranspordi valdkonnas;
15. rõhutab energiaprojektide toetamiseks ette nähtud ühtekuuluvuspoliitika vahendite eraldamise korrapärase läbivaatamise tähtsust, et suurendada kasutusmäära ja suunata vahendid programmidesse, mille kasutamine, lisandväärtus ja tulemuslikkus on juba tõestust leidnud;
16. rõhutab, toetades uusi rahastamisvahendeid (laenud, laenude tagatised ja omakapital), et need peaksid täiendama otsetoetusi ja energiaprojektide kaasrahastamist, mitte neid asendama;
17. juhib liikmesriikide ja komisjoni tähelepanu asjaolule, et linnadel, eelkõige väikestel ja keskmise suurusega linnadel ning maakogukondadel, peaks olema võimalus taotleda nii energiatõhususe ja ehitiste renoveerimise kui ka piirkondadevaheliste ja piiriüleste projektide jaoks otsetoetusi, sest tõenäoliselt puudub neil muude rahastamisvahendite täielikuks ärakasutamiseks vajalik haldussuutlikkus; teeb sellega seoses komisjonile ettepaneku koostada väikeste kogukondade jaoks energiatõhususe strateegia;
18. on veendunud, et tuleks toetada algatusi, millega toetatakse kohalikku ja piirkondlikku suutlikkust energiasäästuga tegelemiseks, muu hulgas Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Euroopa Sotsiaalfondi investeeringute kaudu;
19. palub komisjonil luua mestimisprogrammi kogemustel põhinev kogu ELi hõlmav koostööprogramm, et parandada koostööd ELi toetuste suure kasutusmääraga piirkondade ja väikese kasutusmääraga piirkondade vahel ning hõlbustada parimate tavade levitamist;

Partnerluslepingud

20. märgib, et projektide nõuetekohase rakendamise huvides tuleks partnerluslepingute osas konsulteerida piirkondlike ja kohalike ametiasutustega, et nad saaksid tõepoolest mõjutada nende eesmärke, kulude struktuuri ja nende rakendamist; nõuab seetõttu partnerluspõhimõtte tugevdamist;
21. toetab seepärast energiapolitiitika ja energiatõhususe puhul mitmetasandilist juhtimist ja deentraliseeritud käsitlemist, muu hulgas ka linnapeade pakti ja arukate linnade algatuse edasiarendamist, samuti parimate lahenduste edendamist piirkondlikul ja kohalikul tasandil teabekampaaniate abil;

22. juhib tähelepanu asjaolule, et ühtekuuluvuspoliitika rahastamiskord peaks tagama, et piirkondade majanduslikud, sotsiaalsed ja territoriaalsed erinevused võetakse täiel määral arvesse; rõhutab sellega seoses niisuguste piirkondade rolli, mis asuvad Euroopa Liidu välispiiril;
23. usub, et kuigi ühissätete määruuses nähakse ette vahendite üldine sihtotstarve ja muud temaatilised raskuspunktid, tuleks partnerluslepingute raames neid meetmeid võtta paindlikult, et anda liikmesriikidele ja nende piirkondadele võimalus järgida oma kõige tulemuslikumat rada ELi 2020. aastaks seatud eesmärkide ja ühtekuuluvuspoliitika eesmärkide täitmisel;
24. tõstab esile vajadust kasutada ühtekuuluvuspoliitika raames rahalisi vahendeid taotlevate energiaprojektide hindamiseks laiaulatuslikke kriteeriume; märgib eelkõige, et erinevad geograafilised tingimused tähendavad seda, et kõigile piirkondadele ei ole võimalik kohaldada ühtset kõigile sobivat energiapoliitikat;

Rakendamine ja poliitilised ettepanekud

25. märgib, et kuigi liikmesriigid kohandavad oma energiaallikate jaotust ELi kliimaga seotud eesmärkide järgi, sõltuvad paljud piirkonnad endiselt fossiilkütustest; usub seepärast, et kõiki neid piirkondi tuleks julgustada kasutama energiaallikaid, mis on kooskõlas aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärkidega, samuti üleminekuvariante, kui on tõendatud, et neil puuduvad kõrvalmõjud või kahjulikud tagajärjed inimeste ja alade jaoks, kus neid toodetakse või kasutatakse;
26. rõhutab vajadust valida energia tootmise kohalikke allikaid hoolikalt ja viisil, mis tagab nende võimalikult suure kokkusobivuse piirkondliku maastikuga;
27. on arvamusel, et Euroopa tasandil on vaja järjekindlaid eeskirju ja mehhanismi, mis annaks ametiasutustele juurdepääsu kogu liitu hõlmavale teabele, et mõista täielikult energiaturu arenguid;
28. on arvamusel, et ühtekuuluvuspoliitikal võib olla otsustav roll innovatsiooni ning teadus- ja arendustegevuse pakutava potentsiaali kasutamisel, nii et tulevased energia valdkonna väljakutsed saaks muuta võimalusteks, mis annavad uut jõudu liidu majanduslikule tugevusele;
29. toetab ühtekuuluvus- ja energiapoliitika vahendite kasutamist piiriüleste projektide jaoks partneritega kolmandatest riikidest ning riiklike võrgustike vaheliste ühenduste jaoks; rõhutab, et piiriregioonid tuleks võimalikult suures ulatuses hõlmata ELi süsteemiga, et tagada säästev areng mõlemal pool piiri; rõhutab, et nimetatud rahastamise suhtes tuleks kohaldada ELi energiaturu eeskirju, sealhulgas kolmandat energiapaketti;
30. kiidab heaks uue ettepaneku Euroopa ühendamise rahastu kohta, mis on ühtekuuluvuspoliitika täiendav lisainstrument, mille eesmärk on tegeleda laiaulatuslike vajadustega investeringute järele Euroopa energiainfrastruktuuri kaasajastamise ja laiendamise, aidates seega kaasa strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamisele; nõuab tungival, et komisjon suurendaks ühelt poolt struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi ning teiselt poolt Euroopa ühendamise rahastu vahelist

koordineeritust;

31. ergutab Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi ja Euroopa ühendamise rahastu kasutamist piiriüleste energia töhusa tootmise, jaotamise ja kasutamise alaste strateegiate rakendamiseks; toonitab, kui oluline on energiainfrastruktuuri-ettevõtjaid käsitlevate ELi eeskirjade kohandamine piiriülese kontekstiga;
32. usub, et ühtekuuluvuspoliitika rahalised vahendid tuleks teha kättesaadavaks kohalikele ja piirkondlikele ametiasutustele, VKEdele ja üksikisikutele struktuursel viisil teabe andmiseks riiklike taastuvenergiakavade teemal; märgib, et see on vajalik, eelkõige liikmesriikides, kus on kasutusel nn päritolusertifikaat, mis võib soosida üksnes suuremahulisi energiaprojekte;
33. nõuab energiaprojektide rahastamisel avaliku ja erasektori vahendite sünergilise toime täielikku kasutamist;
34. toetab ELi ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ läbivaatamist, et võimaldada käibemaksumäära alandamist selliste piirkondlike, kohalike ja piiriüleste projektide puhul, mille eesmärk on energiatõhususe suurendamine, samuti selliste toodete ostmisel, mille energiatõhususe klass on direktiivi 2010/30/EL kohaselt kõrgeim;
35. usub, et üksnes kasvuhoonegaaside vähendamise projektid, mis on suunatud direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud kaitistele, tuleks Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi rahastamisest välja jätta, et mitte tekitada ebaproportsionaalset mõju vähemarenenud piirkondadele ja pikendada nende jõudmist vähesaastavate piirkondade hulka; palub komisjonil veelgi täpsustada ja selgemalt määratleda, millised energiasektorid ei oleks ühtekuuluvuspoliitika raames rahastamiskõlblikud, ning loobuda sellisest väljaarvamisest lähenemispiirkondades asuvate projektide puhul;
36. märgib, et kaugküte ja koostootmisjaamad on eriti levinud Kesk- ja Ida-Euroopas; on veendunud, et selliste jaamade ja nende jaotusvõrgu uuendamisel ning vajaduse korral uute suure tõhususega jaamade loomisel oleks positiivne keskkonnamõju ning seetõttu tuleks seda ergutada ja toetada ühtekuuluvuspoliitika raames;

Energiatõhusus, taastuvenergia ja infrastruktuur

37. nõustub, et energiatõhusus on ELi energiavaldkonna eesmärkide puhul keskne ning seda tuleks edendada ennekõike temaatilise kontsentratsiooni struktuuris ja rakenduskavades; on veendunud, et ELi meetmed peaksid energiatõhusust toetama energia tootmise, jaotamise ja tarbimise etappides; märgib, et samal ajal kui ühtekuuluvuspoliitika raames toimuv energiavaldkonna rahastamine on praegu valdavalt suunatud taastuvatele energiaallikatele, tuleb saavutada parem tasakaal, et võimaldada energiatõhususe projektidesse suunatud rahaliste vahendite suuremat osakaalu;
38. peab ülimalt oluliseks investeringute tegemist energiatõhususse ja taastuvenergia kasutamisse eelkõige elamumajandussektoris;
39. on arvamusel, et ühenduse vahendite intelligentse kasutamisega eelseisval programmitöö perioodil 2014–2020 on võimalik saavutada energiatõhususe 20protsendilise

suurendamise eesmärk ning seega Euroopa Liidu jätkusuutlikkuse ja konkurentsivõimega seotud eesmärgid; rõhutab, et energiatõhususe abil tarbimise vähendamine on kõige jätkusuutlikum viis fossiilkütustest sõltuvuse vähendamiseks, tuues kaasa impordi vähenemise umbes 25% võrra;

40. rõhutab ühtekuuluvuspoliitika ja sellele eraldatud rahaliste vahendite tähtsust liikmesriikide ja ELi kõikide piirkondade, sh äärepoolseimate piirkondade vaheliste energia salvestamise ja ülekande infrastruktuuri ja võrgustike arendamiseks (pidades eriti silmas arukaid võrke ja jaotamist), energia siseturu väljakujundamiseks ja toimimiseks, taskukohase hinnaga, kindla ja jätkusuutliku energiavarustuse pakkumiseks ning ELi piirkondade vastastikuse lähenemise eesmärgi saavutamiseks, võttes arvesse igas liikmesriigis elavate ELi kodanike vajadusi; rõhutab, et pärast 2015. aastat ei tohiks liikmesriikide ükski piirkond olla Euroopa gaasi- ja elektrivõrgustikust isoleeritud või kannatada energiavõrkude ebapiisava ühenduse all;
41. rõhutab vajadust arendada välja integreeritud ja omavahel ühendatud energiasüsteem ning kohalikud ja piirkondlikud arukad jaotus- ja ülekandevõrgud elektri ja gaasi jaoks koos hoidlatega; usub, et energia temaatiline kontsentratsioon peaks toetama võrkude loomist ja uuendamist taastuvate energiaallikate puhul, st biogaasi jätkusuutlikku tootmist;
42. on piirkondlikku nõudlust arvesse võttes arvamisel, et taastuvate energiaallikate rahastamisel tuleks eelkõige keskenduda toodetud elektrienergia/kütuse kohalikule jaotusele ja väikesemahulistele taastuvate energiaallikate projektidele; märgib, et suuremahulistes taastuvenergia projektides sageli kas keskendutakse kõnealuse energia ülekandmisele väljapoole selle tootmispiirkonda või leitakse, et kohalikel võrkudel puudub võimsus niisuguse katkendliku energia absorbeerimiseks;
43. juhib tähelepanu asjaolule, et ühtekuuluvuspoliitika peaks aitama kaasa liikmesriikide piiride ülestes energiavoogude tasakaalu saavutamisele, et vältida elektrikatkestuste võimalikke ohtusid (näiteks trafode abil);
44. märgib vajadust edendada energiatõhusust ja taastuvenergia arendamist maapiirkondades; rõhutab suurenevat energiasäästu potentsiaali maamajapidamistes, mis võib nõuda uudseid rahastamiskavasid, kuna niisugustes kogukondades ei ole vajalikke finantseerimisasutusi, mis on võimelised niisuguseid projekte toetama; toetab samme, mis hõlbustavad juurdepääsu uuele tehnoloogiale maapiirkondades, eelkõige mikrotootmise valdkonnas;
45. palub komisjonil tagada, et energiapoliitika oleks nõ maaelu-kindel, pöörates ulatuslikumalt ja kooskõlastatumalt tähelepanu probleemidele ja võimalustele, millega maapiirkonnad energia kasutamise ja tootmise valdkonnas silmitsi seisavad;
46. toonitab, et ilmselgetel rahalistel põhjustel ei kata maagaasi võrk kunagi ELi maapiirkondade territooriumi teatavaid osasid ning seetõttu võib veeldatud naftagaasil ja veeldatud maagaasil olla sellistel võrguvälistel aladel taastuvate energiaallikate jaoks toetav roll, andes samasugust keskkonnakasutust nagu maagaas;
47. juhib tähelepanu asjaolule, et energiatõhususe potentsiaal ei avaldu endiselt ehitus- ja transpordisektoris, kus investeeringud hoonete kütteseadmetesse ja energiatõhusasse ühistransporti kujutavad endast võimalust suurendada tööhõivet asjaomastes sektorites;

usub, et selles osas tuleks seada mitmeaastased eesmärgid;

48. märgib liikmesriikide erinevat säästvusressursside kasutamisel; rõhutab, et piiriülene koostöö ressursside säästva kasutamise ja energiatõhususe valdkonnas võimaldab mastaabisäästu; on seisukohal, et tõhustada tuleks ressurssitõhusust ja materjalide ringlussevõttu toetavaid meetmeid; toonitab süsinikdioksiidi lekke ohtu ning selle mõju regionaalarengule ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele ning on seetõttu veendunud, et tuleb luua tasakaal meie kliimaalaste eesmärkide rakendamise ja Euroopa piirkondade energiajulgeoleku vahel, mis on vajalik jätkusuutlikuks ja konkurentsivõimeliseks majanduskasvuks;
49. rõhutab struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi kasutamise olulist eelist ELi kindla ja tugeva energiavõrgu väljatöötamiseks vajalike teabe- ja sidevõrkude rakendamiseks;

Konkurentsivõime, töökohad ja kütteostuvõimetuse vastu võitlemine

50. rõhutab, et investeeringute tegemisega energiainfrastruktuuri ning energiatõhusasse ehitusse ja transporti kaasneb otseselt uute töökohtade loomine;
51. nõuab kogu ELi hõlmavat parimate tavade vahetust, et oleks võimalik jälgida energia valdkonnas vastu võetud poliitika mõju kütteostuvõimetusele;
52. rõhutab vajadust tegeleda ELi energiaturu killustatuse probleemiga, eemaldades takistused ja kitsaskohad asjaomastes õigusraamistikutes ning projektide arendamise ja elluviimise jaoks avaliku ja erasektori rahastamisvahenditele juurdepääsu süsteemis;
53. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja Regioonide Komiteele.

8.11.2012

TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS

regionaalarengukomisjonile

ELi ühtekuuluvuspoliitika ja selles osalejate rolli kohta Euroopa uue energiapoliitika rakendamisel
(2012/2099(INI))

Arvamuse koostaja: Ioan Enciu

ETTEPANEKUD

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon palub vastutaval regionaalarengukomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. kiidab heaks üldise lähenemisviisi siduda omavahel ühtekuuluvuspoliitika ning strateegia „Euroopa 2020” eesmärgid ja selle juhtalgatused, et arendada arukat, jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu ning toetada üleminekut vähese CO₂-heitega, energiatõhusale majandusele kõikides sektorites; tuletab lisaks meelde struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi tähtsust nende lühi- ja pikaajaliste eesmärkide saavutamisel kooskõlas liikmesriikidevahelise solidaarsusega, nagu on sätestatud Lissaboni lepingus, ning ELi vähemarenenud piirkondade ja kõige ebasoodsamas olukorras olevate leibkondade kütteostuvõimetuse vastu võitlemisel;
2. on arvamusel, et ühtekuuluvuspoliitika Euroopa territoriaalse koostöö eesmärk koos makropiirkondlike strateegiatega võib suurendada koostöövõimalusi piiriüleste projektide jaoks eesmärgiga saavutada kohalike ja piirkondlike energiaallikate ning suurte energiavõrkude tõhus ja arukas omavaheline ühendamine; rõhutab seetõttu vajadust tulemusliku piirkondliku koostöö järele seoses piirkondliku taristu esmatähtsate eesmärkide kindlakstegemise ja ühishuviprojektide elluviimisega; rõhutab vajadust omavalitsuste ja piirkondade vahelise koostöö järele riiklikul ja Euroopa tasandil, mis võib aidata kaasa energiaenklaavide kaotamisele, energia siseturu väljakujundamisele ning energiataristu projektide rakendamisele; palub komisjonil luua mestimisprogrammi kogemustel põhinev kogu ELi hõlmav koostööprogramm, et parandada koostööd ELi toetuste suure kasutusmääraga piirkondade ja väikese kasutusmääraga piirkondade vahel ning hõlbustada parimate tavade levitamist;
3. rõhutab, et bürokraatia ning menetlusliku selguse puudumine on muutnud juurdepääsu struktuurifondidele ja Ühtekuuluvusfondile raskeks ning heidutavad asjaomaseid

vahendeid enim vajavaid osalejaid neid taotlemast; toetab seega eeskirjade ja menetluste lihtsustamist, bürokraatia vähendamist ja suuremat paindlikkust nende vahendite eraldamisel nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil; usub, et lihtsustamine edendab vahendite tõhusat jaotamist, tõstab kasutusmäära, vähendab vigu ja lühendab makseperioode ning võimaldab vaeseimatel liikmesriikidel ja piirkondadel piirkondade- ja riikidevahelise ebavõrdsuse vähendamiseks mõeldud finantsinstrumente täiel määral ära kasutada; on seisukohal, et tuleb saavutada tasakaal eeskirjade ja menetluste lihtsustamise ja stabiilsuse vahel;

4. rõhutab vajadust tegeleda ELi energiaturu killustatuse probleemiga, eemaldades takistused ja kitsaskohad asjaomastes õigusraamistikes ning projektide arendamise ja elluviimise jaoks avaliku ja erasektori rahastamisvahenditele juurdepääsu süsteemis;
5. rõhutab vajadust eristada ühelt poolt ühtekuuluvuspoliitika eesmärgi, mis edendavad strateegiat „Euroopa 2020”, ning teiselt poolt ELi üldisemaid energiapoliitika eesmärgi, mis mõjutavad samuti ühtekuuluvusvahenditest rahastamiskõlblikke riike; rõhutab, et ühtekuuluvusfondide vahendeid võib kasutada energiaprojektide täiendava rahastamisallikana vaid juhul, kui projekt aitab kaasa ühtekuuluvuspoliitika eesmärkide saavutamisele;
6. kiidab heaks arukate linnade ja kogukondade Euroopa innovatsioonipartnerluse algatamise ning kutsus säästva linnaarengu kavandamise protsessides osalevaid asjaomaseid partnereid üles rohkem ära tegema, et edendada ja kasutada täielikult ära algatuste JESSICA ja ELENA võimalusi säästva energia valdkonna investeeringute jaoks kohalikul tasandil, et aidata linnadel ja piirkondadel alustada elujõulisi investeeringuprojekte energiatõhususe, puhtalt põleva kütuse, taastuvate energiaallikate ning säästva linnatranspordi valdkonnas;
7. rõhutab ühtekuuluvuspoliitika ja sellele eraldatud rahaliste vahendite tähtsust liikmesriikide ja ELi kõikide piirkondade, sh äärepoolseimate piirkondade vaheliste energia salvestamise ja ülekande taristute ja võrgustike arendamiseks (pidades eriti silmas arukaid võrke ja jaotamist), energia siseturu väljakujundamiseks ja toimimiseks, taskukohase hinnaga, kindla ja jätkusuutliku energiavarustuse pakkumiseks ning ELi piirkondade vastastikuse lähenemise eesmärgi saavutamiseks, võttes arvesse igas liikmesriigis elavate ELi kodanike vajadusi; rõhutab, et pärast 2015. aastat ei tohiks liikmesriikide ükski piirkond olla Euroopa gaasi- ja elektrivõrgustikust isoleeritud või kannatada energiavõrkude ebapiisava ühenduse all;
8. märgib, et struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi kasutamine selliste programmide toetamiseks, millest rahastatakse energiatõhususe ja taastuvenergia projekte, on seni olnud edukas ning aidanud kaasa ELi poliitiliste eesmärkide saavutamisele;
9. peab ülimalt oluliseks, et struktuurifonde, Ühtekuuluvusfondi ning muid finants- ja finantsvõimendusinstrumente oleks võimalik kasutada selleks, et rahastada energiatõhusust ja taastuvenergia kasutamist, eelkõige elamumajandussektoris; kutsus seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles looma innovatiivseid finantsmehhanisme ning hõlbustama eespool nimetatud fondide kasutamist energiatõhusate hoonete ning energia tootmise ja transpordi valdkonna projektide rahastamiseks kohalikul ja piirkondlikul tasandil, pakkudes stiimuleid, toetusi ja laene, ning kutsus komisjoni ja liikmesriike üles

andma selget ja kergesti kättesaadavat teavet energiatõhususe teenuste projektide toetamiseks saadavalolevate finantsinstrumentide, stiimulite, toetuste ja laenude kohta; rõhutab, et uute ja olemasolevate elamute energiatõhususe parandamiseks ning taastuvate energiaallikate kasutamise suurendamiseks tuleks struktuurifondide raames kavandatud meetmed liita ka liikmesriikide piirkondlikesse rakenduskavadesse, tagades sellega, et lõplikud otsused tehakse piirkondlikul tasandil;

10. rõhutab, et tähtis on integreerida taastuenergia ja energiatõhususe mõõde arukat spetsialiseerumist käsitlevatesse teadusuuringute ja innovatsiooni strateegiatesse, mille liikmesriigid ja piirkonnad peavad välja töötama selleks, et saada juurdepääs tulevase ühtekuuluvuspoliitika innovatsioonialastele rahastamisvahenditele; märgib, et kui EL tahab saavutada oma taastuvate energiaallikate ja energiatõhususe alaseid eesmärke, peavad piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused ning sidusrühmad võtma juhtiva rolli energiasektoris kõige vajalikumate uuenduste elluviimisel;
11. rõhutab tõsiasja, et ühtekuuluvuspoliitika ja sellele eraldatud vahendite jaotamine peaksid olema tulemuslikumad ning põhinema proportsionaalsuse, kulutasuvuse ja aruandekohusluse põhimõttel; toetab seega finantsinstrumentide kasutamist erasektori investeeringute võimendamiseks, iseäranis seoses suurte energiataristu, energiatõhususe ja taastuenergia projektidega;
12. rõhutab energiaprojektide toetamiseks ette nähtud ühtekuuluvuspoliitika vahendite eraldamise korrapärase läbivaatamise tähtsust, et suurendada kasutusmäära ja suunata vahendid programmidesse, mille kasutus, lisaväärtus ja tulemuslikkus on juba tõestust leidnud;
13. rõhutab struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi kasutamise olulist eelist ELi kindla ja tugeva energiavõrgu väljatöötamiseks vajalike teabe- ja sidevõrkude rakendamiseks;
14. jagab komisjoni seisukohti finantsinstrumentide kasutamise ergutamise ja suurendamise kohta ühtekuuluvuspoliitika osana, pidades silmas praegust vahendite nappust ja ELi rahalisi vajadusi, et viia strateegia „Euroopa 2020” lõplikult ellu; on seisukohal, et need instrumendid võivad pakkuda tõhusat ja tulemuslikku tuge potentsiaalse majandusliku elujõulisusega projektidesse investeerimisele ning luua võimendava efekti, kaasates energiasektoris turutõrgete probleemiga tegelemisse täiendavaid avaliku või erasektori kaasinvesteeringuid ning vähendades samas turumoonutusi; usub, et finantsinstrumente tuleks kohandada vastavalt piirkondade ja sealsete toetusesaajate erivajadustele, parandades seeläbi olulisel määral paljude kohapealsete sotsiaalmajanduslike osalejate juurdepääsu rahastamisele;
15. rõhutab liikmesriikide haldussuutlikkuse suurendamise tähtsust – kuid ilma halduskoormust suurendamata – nii piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil ja huvirühmade seas, et kasutada täielikult ja tulemuslikult ära ühtekuuluvuspoliitika raames energiaprojektidele (sealhulgas energiatõhususe ja taastuenergia valdkonnas) eraldatavad vahendid, ületada struktuurifondide ja teiste fondide tulemuslikku koostoimet takistavad asjaolud ning toetada tõhusat poliitikakujundamist ja rakendamist; kutsub liikmesriike üles jätkama jõupingutusi ELi vahendite haldamiseks kvalifitseeritud töötajate tööle meelitamiseks ja tööle hoidmiseks;

16. kiidab heaks uue ettepaneku Euroopa ühendamise rahastu kohta, mis on ühtekuuluvuspoliitika täiendav lisainstrument, mille eesmärk on tegeleda laiaulatuslike vajadustega investeeringute järele Euroopa energiataristu kaasajastamisse ja laiendamisse, aidates seega kaasa strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamisele; nõuab tungivalt, et komisjon suurendaks ühelt poolt struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi ning teiselt poolt Euroopa ühendamise rahastu vahelist koordineeritust.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	5.11.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 43 -: 1 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Gabriele Albertini, Josefa Andrés Barea, Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Jan Březina, Giles Chichester, Jürgen Creutzmann, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Vicky Ford, Adam Gierek, Fiona Hall, Jacky Hénin, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Béla Kovács, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Michèle Rivasi, Amalia Sartori, Salvador Sedó i Alabart, Francisco Sosa Wagner, Britta Thomsen, Evžen Tošenovský, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Marita Ulvskog, Adina-Ioana Vălean, Alejo Vidal-Quadras
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Yves Cochet, Ioan Enciu, Roger Helmer, Jolanta Emilia Hibner, Gunnar Hökmark, Yannick Jadot, Werner Langen, Zofija Mazej Kukovič, Franck Proust, Silvia-Adriana Țicău
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Phil Bennion, Christian Engström

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÖPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	18.12.2012						
Lõpphääletuse tulemus	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">22</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">17</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">2</td> </tr> </table>	+:	22	-:	17	0:	2
+:	22						
-:	17						
0:	2						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Charalampos Angourakis, Victor Boştinaru, John Bufton, Nikos Chrysogelos, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Mojca Kleva Kekuš, Constanze Angela Krehl, Jacek Olgierd Kurski, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Vladimír Maňka, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Ana Miranda, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Younous Omarjee, Markus Pieper, Georgios Stavrakakis, Csanád Szegedi, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Justina Vitkauskaitė, Oldřich Vlasák, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Ivars Godmanis, Karin Kadenbach, Evgeni Kirilov, Lena Kolarska-Bobińska, Maurice Ponga, Elisabeth Schroedter, Derek Vaughan						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Olle Ludvigsson						